

**ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО МОДУЛЯ № 1
З КУРСУ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА»**

для студентів 3-го курсу денної форми навчання 2024-2025 навч.р.

(теми: «Основи кримінально-правової кваліфікації»,

«Злочини проти основ національної безпеки України»,

«Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи»,

«Кримінальні правопорушення проти волі особи»,

«Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи»)

ТЕМА 1 «ОСНОВИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ»

1. Дайте визначення «кримінально-правової кваліфікації».
2. Назвіть і дайте визначення підстав кваліфікації кримінальних правопорушень.
3. Назвіть види кримінально-правової кваліфікації.
4. Дайте визначення «формули кримінально-правової кваліфікації».
5. Чи може формула кваліфікації бути ширшою (вужчою), ніж формулювання обвинувачення? Наведіть приклад.
6. У яких випадках під час написання формули кримінально-правової кваліфікації слід посилатися на Загальну частину КК України?
7. Назвіть принципи кримінально-правової кваліфікації. Будьте готові розкрити зміст кожного з названих принципів.
8. Конкуренція кримінально-правових норм (поняття і види).
9. Конкуренція частин і цілого (поняття і приклад).
10. Конкуренція загальної і спеціальної норм (поняття і приклад).
11. Конкуренція кількох спеціальних норм (поняття, різновиди і приклади).
12. Суміжні склади кримінальних правопорушень (поняття і приклад).
13. Чи можуть норми, які передбачають суміжні склади кримінальних правопорушень, конкурувати між собою? Відповідь обґрунтуйте.
14. Визначте тип співвідношення між:
 - ч. 1 ст. 119 «Вбивство через необережність» і ч. 3 ст. 134 «Незаконне проведення абортів або стерилізації» (що спричинило смерть потерпілої особи) КК України;
 - ч. 2 ст. 121 «Умисне тяжке тілесне ушкодження» (що спричинило смерть потерпілого) та ч. 1 ст. 119 «Вбивство через необережність» КК України;
 - п. 4 ч. 2 ст. 115 «Умисне вбивство з особливою жорстокістю» і ст. 118 «Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення» КК України;
 - ч. 1 ст. 115 «Умисне вбивство» і ст. 118 «Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення» КК України;
 - ч. 1 ст. 115 «Умисне вбивство» та ч. 1 ст. 119 «Вбивство через необережність» КК України;
 - ст. 116 «Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання» і ст. 118 «Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення» КК України;
 - ст. 116 «Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання» та ст. 117 «Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини» КК України;
 - ч. 2 ст. 186 «Грабіж, поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого» та ч. 1 ст. 125 «Умисне легке тілесне ушкодження» КК України;
 - ст. 128 «Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження» (необережне тяжке тілесне ушкодження) і ч. 1 ст. 121 «Умисне тяжке тілесне ушкодження» КК України?
15. Наведіть приклад конкуренції кількох спеціальних норм, однією з яких є кваліфікований вид умисного тяжкого тілесного ушкодження (ч. 2 ст. 121 КК України) і вкажіть різновид такої конкуренції.
16. Диференціація кримінальної відповідальності (поняття і приклад).
17. Як вирішуються колізії між положеннями Загальної та Особливої частин КК України. Відповідь обґрунтуйте.

ТЕМА 2 «ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ»

1. Чи відповідає назва розділу I Особливої частини КК України «Злочини проти основ національної безпеки України» його змісту? Відповідь обґрунтуйте.
2. Назвіть основний безпосередній об'єкт складу державної зради.
3. Назвіть форми діяння в складі «Державної зради».
4. Суб'єктом складу «Державної зради» є ...
5. Назвіть розмежувальну ознаку державної зради у формі шпигунства та шпигунства, передбаченого ст. 114 КК України. Відповідь обґрунтуйте.
6. Назвіть ознаки відомостей, що становлять державну таємницю, як предмета складів злочинів проти основ національної безпеки України.
7. Дайте визначення шпигунства.
8. Суб'єктом «Шпигунства» є ...
9. Назвіть форми «Колабораційної діяльності», передбачені у ст. 111-1 КК України.
10. За вчинення яких дій встановлено кримінальну відповідальність у ст. 111-2 «Пособництво державі-агресору» КК України?
11. Хто є суб'єктом складу злочину, передбаченого ст. 111-2 «Пособництво державі-агресору» КК України?
12. Назвіть ознаки складу злочину, передбаченого ст. 112 КК України «Посягання на життя державного чи громадського діяча». *(Це питання може бути сформульоване, зокрема, наступним чином: Охарактеризуйте об'єкт складу «Посягання на життя державного чи громадського діяча». Назвіть основний безпосередній об'єкт складу «Посягання на життя державного чи громадського діяча». Вкажіть, кого слід вважати державним (або громадським) діячем у складі злочину, передбаченому ст. 112 КК України «Посягання на життя державного чи громадського діяча». Посягання на життя – це ... Вкажіть, хто є суб'єктом складу «Посягання на життя державного чи громадського діяча». Назвіть суб'єктивні ознаки складу «Посягання на життя державного чи громадського діяча»).*
13. Назвіть ознаки складу злочину «Диверсія» *(Це питання може бути сформульоване, зокрема, наступним чином: Назвіть мету у складі «Диверсії». Назвіть ознаки, що характеризують суб'єктивну сторону складу диверсії. Охарактеризуйте об'єктивну сторону складу диверсії).*
14. Назвіть кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України, за які кримінальна відповідальність може наставати з 14-річного віку.
15. Вкажіть статті з розділу «Злочини проти основ національної безпеки України», які містять заохочувальні норми.
16. Чи конкурує норма, передбачена ст. 110-2 «Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України» КК України із іншими нормами, передбаченими розділом I Особливої частини КК України? Відповідь обґрунтуйте.
17. За поширення якої інформації встановлено кримінальну відповідальність у ч. 1 ст. 114-2 КК України?
18. За поширення якої інформації встановлено кримінальну відповідальність у ч. 2 ст. 114-2 КК України?
19. Назвіть діяння в складі «Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України» (ст. 110 КК України).
20. Дайте визначення поняття «воєнного стану» та охарактеризуйте його як ознаку, яка впливає на кваліфікацію злочинів проти основ національної безпеки України.

ТЕМА 3 «КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ»

1. Назвіть ознаки загального поняття вбивства.
2. Назвіть склади кримінальних правопорушень, у яких життя виступає додатковим обов'язковим безпосереднім об'єктом кримінального правопорушення. Відповідь поясніть.
3. Назвіть 5 складів кримінальних правопорушень, у яких життя виступає додатковим обов'язковим безпосереднім об'єктом кримінального правопорушення і винний ставиться до наслідку у вигляді смерті умисно.
4. Назвіть 5 складів кримінальних правопорушень, у яких життя виступає додатковим обов'язковим безпосереднім об'єктом кримінального правопорушення і винний ставиться до наслідку у вигляді смерті необережно.
5. З якого моменту умисне вбивство вважається закінченим? Відповідь обґрунтуйте.
6. Охарактеризуйте суб'єктивну сторону основного складу умисного вбивства (в т.ч. вкажіть форму та вид вини).
7. Назвіть кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я, за які кримінальна відповідальність може наставати з 14-річного віку. *(Це питання може бути сформульоване, зокрема, наступним чином: Назвіть кримінальні правопорушення проти здоров'я, за які кримінальна відповідальність може наставати з 14-річного віку. Назвіть кримінальні правопорушення проти життя, за які кримінальна відповідальність може наставати з 14-річного віку).*
8. Вкажіть всі ознаки кваліфікованого виду умисного вбивства, виділені за об'єктивною стороною складу кримінального правопорушення.
9. Вкажіть всі ознаки кваліфікованого виду умисного вбивства, виділені за об'єктом складу кримінального правопорушення.
10. Вкажіть всі ознаки кваліфікованого виду умисного вбивства, виділені за суб'єктом складу кримінального правопорушення.
11. Розкрийте зміст кваліфікуючих ознак умисного вбивства, передбачених п.п. 1-14 ч. 2 ст. 115 КК України з урахуванням положень Постанови Пленуму Верховного Суду України № 2 від 07.02.2003 року. *(На модулі студенту буде запропоновано розкрити зміст конкретної кваліфікуючої ознаки).*
12. Які положення Постанови ПВС України від 7 лютого 2003 року № 2 не відповідають теорії кримінального права щодо розуміння принципу заборони подвійного інкримінування?
13. Як відмежовується умисне вбивство двох і більше осіб (п. 1 ч. 2 ст. 115 КК України) від умисного вбивства, вчиненого особою, яка раніше вчинила умисне вбивство (п. 13 ч. 2 ст. 115 КК України)? Відповідь обґрунтуйте.
14. Як кваліфікувати дії винного у разі, коли він, позбавляючи життя певну особу, вважав, що потерпілий не є малолітнім, і за зовнішніми обставинами не міг цього усвідомлювати, хоча насправді потерпілий не досягнув 14-річного віку? Відповідь обґрунтуйте.
15. Як кваліфікувати дії винного у разі, коли він, позбавляючи життя певну особу, вважав, що потерпілий є малолітнім, хоча насправді потерпілий вже досягнув 14-річного віку? Відповідь обґрунтуйте.
16. Як кваліфікувати дії винного, якщо він помилково вважав, що вчиняє вбивство таким способом, який є небезпечним для життя потерпілого та інших людей, в той час як той спосіб фактично небезпечним не був? Відповідь обґрунтуйте.
17. Як кваліфікувати умисне вбивство з метою подальшого використання органів чи тканин людини для трансплантації? Відповідь обґрунтуйте.
18. Назвіть та розкрийте зміст ознак привілейованих складів умисного вбивства (складів умисного вбивства з пом'якшуючими ознаками). *(На модулі студенту може бути запропоновано назвати та розкрити зміст ознак конкретного привілейованого складу умисного вбивства. Це питання може бути сформульоване, зокрема, наступним чином: Назвіть привілейовані склади умисного вбивства. Назвіть ознаки суб'єктивної сторони складу «Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини». Назвіть ознаки суб'єктивної сторони складу «Умисне вбивство, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання». Хто може бути потерпілим в складі «Умисного вбивства в стані сильного душевного хвилювання»? Хто може бути суб'єктом в*

складі «Умисного вбивства в стані сильного душевного хвилювання»?).

19. За заподіяння якої шкоди при перевищенні меж необхідної оборони встановлено відповідальність у КК України?
20. За заподіяння якої шкоди при перевищенні заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, передбачена відповідальність у КК України?
21. Як кваліфікувати дії пособника до умисного вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини? Відповідь обґрунтуйте.
22. Назвіть та розкрийте зміст ознак об'єктивної сторони основного складу злочину «Доведення до самогубства».
23. Назвіть ознаки загального поняття тілесних ушкоджень.
24. Назвіть види тілесних ушкоджень, за заподіяння яких не настає кримінальна відповідальність. *(Це питання може бути сформульоване, зокрема, наступним чином: Чи передбачена у КК України відповідальність за умисне легке тілесне ушкодження, заподіяне в стані сильного душевного хвилювання? Чи передбачена у КК України відповідальність за необережне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне при перевищенні меж необхідної оборони? Чи передбачена у КК України відповідальність за умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження, заподіяне в стані сильного душевного хвилювання? За заподіяння якого виду тілесних ушкоджень з необережності настає кримінальна відповідальність? За необережне заподіяння яких тілесних ушкоджень передбачена кримінальна відповідальність? За які тілесні ушкодження (якого ступеня тяжкості), вчинені у стані сильного душевного хвилювання, передбачена кримінальна відповідальність у КК України?).*
25. Тілесне ушкодження якого ступеня тяжкості визначається залежно від ступеня втрати працездатності? Відповідь обґрунтуйте.
26. Тілесне ушкодження якого ступеня тяжкості визначається залежно від тривалості розладу здоров'я? Відповідь обґрунтуйте.
27. Назвіть ознаки тяжкого тілесного ушкодження.
28. Охарактеризуйте ознаки тяжкого тілесного ушкодження *(Це питання може бути сформульоване, зокрема, наступним чином: Розкрийте зміст такої ознаки тяжкого тілесного ушкодження як «переривання вагітності». Розкрийте зміст такої ознаки тяжкого тілесного ушкодження як «розлад здоров'я, поєднаний із стійкою втратою працездатності...». Розкрийте зміст такої ознаки тяжкого тілесного ушкодження як «непоправне знівечення обличчя». Розкрийте зміст такої ознаки тяжкого тілесного ушкодження як «втрата будь-якого органу або його функцій». Розкрийте зміст такої ознаки тяжкого тілесного ушкодження як «небезпечне для життя в момент заподіяння». Розкрийте зміст такої ознаки тяжкого тілесного ушкодження як «каліцтво статевих органів»).*
29. Кваліфікуючою ознакою якого із складів кримінальних правопорушень проти здоров'я особи названо в КК України смерть потерпілого?
30. Назвіть розмежувальну ознаку (розмежувальні ознаки) складів злочинів: «Умисне тяжке тілесне ушкодження» (що спричинило смерть (ч. 2 ст. 121 КК України) та «Умисне вбивство» (ч. 1 ст. 115 КК України). Відповідь поясніть.
31. Назвіть привілейовані склади умисного тяжкого тілесного ушкодження (з пом'якшуючими ознаками).
32. Назвіть та охарактеризуйте суб'єктивні ознаки складу «Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне в стані сильного душевного хвилювання».
33. Назвіть та розкрийте зміст ознак середньої тяжкості тілесних ушкоджень *(Це питання може бути сформульоване, зокрема, наступним чином: Назвіть негативні ознаки складу «Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження». Назвіть позитивні ознаки складу «Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження». Охарактеризуйте втрату працездатності при заподіянні середньої тяжкості тілесного ушкодження).*
34. Назвіть ознаки легкого тілесного ушкодження «з наслідками».
35. Назвіть ознаки легкого тілесного ушкодження «без наслідків».
36. Назвіть умови, за яких удар, побої або інші насильницькі дії утворюють склад кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 126 КК України?
37. Чи можна побої вважати різновидом легких тілесних ушкоджень? Аргументуйте свою позицію.
38. Які із кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи вчиняються з метою

заякування потерпілого (метою, що названа як обов'язкова ознака основного або кваліфікованого складів відповідних кримінальних правопорушень)?

39. Назвіть склади кримінальних правопорушень, у яких здоров'я особи виступає основним безпосереднім об'єктом.
40. Назвіть мету в складі злочину, передбаченому у ч. 1 ст. 127 «Катування» КК України.
41. Які кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи вчиняються спеціальним суб'єктом – медичним працівником?
42. За зараження якими хворобами встановлена відповідальність в розділі II Особливої частини КК України?
43. Назвіть та охарактеризуйте знаряддя в складі злочину «Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби».
44. Вкажіть, до яких кримінальних правопорушень за конструкцією об'єктивної сторони належить основний склад злочину «Зараження венеричною хворобою». Відповідь обґрунтуйте.
45. Назвіть та розкрийте зміст ознак складу злочину «Залишення в небезпеці». *(Це питання може бути сформульоване, зокрема, наступним чином: Назвіть потерпілого в складі злочину «Залишення в небезпеці». Назвіть суб'єкта в складі злочину «Залишення в небезпеці». Назвіть суспільно небезпечне діяння у складі злочину «Залишення в небезпеці». Ставлення до наслідку у вигляді смерті у складі злочину, передбаченому ч. 3 ст. 135 КК України («Залишення в небезпеці») є (вказати форму вини).*
46. Вкажіть, до яких кримінальних правопорушень за конструкцією об'єктивної сторони належить основний склад злочину «Залишення в небезпеці». Аргументуйте свою позицію.
47. Вкажіть, до яких кримінальних правопорушень за конструкцією об'єктивної сторони належить основний склад злочину «Незаконна лікувальна діяльність». Аргументуйте свою позицію.
48. Розмежуйте склади кримінальних правопорушень, передбачені ст. 139 «Ненадання допомоги хворому медичним працівником» та ст. 140 «Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником» КК України.
49. Назвіть та розкрийте зміст ознак складу кримінального правопорушення «Насильницьке донорство» (ст. 144 КК України). *(Це питання може бути сформульоване, зокрема, наступним чином: Охарактеризуйте об'єктивну сторону складу кримінального правопорушення «Насильницьке донорство» (ст. 144 КК України) Вкажіть форму та вид вини у складі кримінального правопорушення «Насильницьке донорство»).*
50. Як розмежувати склади кримінальних правопорушень «Насильницьке донорство» та «Умисне тяжке тілесне ушкодження»?
51. Які відомості можуть визнаватися предметом у складі кримінального правопорушення, передбаченого ст. 145 «Незаконне розголошення лікарської таємниці» КК України?
52. Вкажіть ознаки суб'єкта складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 145 «Незаконне розголошення лікарської таємниці» КК України.

ТЕМА 4 «КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВОЛІ ОСОБИ»

1. Чи відповідає назва розділу III Особливої частини КК України «Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи» його змісту? Відповідь обґрунтуйте.
2. У чому відмінність між змістом таких форм кримінального правопорушення, як «незаконне позбавлення волі» та «викрадення» людини?
3. Як кваліфікувати «заволодіння» малолітнім шляхом обману та подальше його утримання без передбачених законом підстав? Відповідь обґрунтуйте.
4. Охарактеризуйте таку кваліфікуючу ознаку складу кримінального правопорушення «Незаконне позбавлення волі або викрадення людини» як корисливий мотив.
5. Охарактеризуйте потерпілого у складі кримінального правопорушення «Захоплення заручників».
6. Назвіть ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення «Захоплення заручників» та розкрийте їх зміст.
7. Який тип співвідношення є між ч. 1 ст. 146 «Незаконне позбавлення волі або викрадення людини» та ч. 1 ст. 147 «Захоплення заручників» КК України?
8. З якого моменту кримінальне правопорушення, передбачене ст. 149 «Торгівля людьми» КК України, у формі торгівлі людиною може кваліфікуватися як закінчене?
9. Назвіть діяння в основному складі кримінального правопорушення «Торгівля людьми».
10. У яких випадках спосіб є обов'язковою ознакою об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення «Торгівля людьми»?
11. У яких випадках мета є обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення «Торгівля людьми»?
12. Як кваліфікувати підміну чужої живої дитини на свою мертву, вчинену з корисливих мотивів? Відповідь обґрунтуйте.
13. Як кваліфікувати підміну чужої мертвої дитини на свою живу, вчинену з мотивів забезпечити краще майбутнє своїй дитині? Відповідь обґрунтуйте.
14. Розмежуйте склади кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 150-1 «Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом» та ч. 2 ст. 304 «Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність» КК України.
15. Охарактеризуйте потерпілого в складі кримінального правопорушення «Незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги».
16. Як співвідносяться між собою ч. 1 ст. 146 «Незаконне позбавлення волі або викрадення людини» та ч. 1 ст. 151 «Незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги» КК України?
17. Як кваліфікувати поміщення завідомо психічно здорової людини в підвальне приміщення психоневрологічного диспансеру та утримання її там впродовж місяця за умови, що потерпілий не контактує з пацієнтами та медперсоналом закладу?
18. Вкажіть злочинне діяння у складі кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 146-1 «Насильницьке зникнення» КК України.
19. Вкажіть злочинне діяння у складі кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 146-1 «Насильницьке зникнення» КК України.
20. Назвіть кримінально протиправне діяння в основному складі кримінального правопорушення, передбаченого ст. 151-2 «Примушування до шлюбу» КК України.
21. Як кваліфікувати дії суб'єкта, який спочатку зачинив потерпілого у власному підвалі з метою помсти, а згодом вирішив поставити вимогу до батьків потерпілого про передачу грошових коштів як умову його звільнення?

ТЕМА 5 «КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ»

1. Дайте визначення статевої свободи особи.
2. Дайте визначення статевої недоторканості особи.
3. За які кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи відповідальність настає з 14-річного віку?
4. Охарактеризуйте суспільно небезпечне діяння у складі зґвалтування.
5. Охарактеризуйте суспільно небезпечне діяння у складі сексуального насильства.
6. Як Ви вважаєте, чи охоплюється складом злочину, передбаченого ч. 1 ст. 152 «Зґвалтування» КК України застосування до потерпілої особи побоїв (ч. 1 ст. 126 КК України)?
7. Як Ви вважаєте, чи охоплюється складом злочину, передбаченого ч. 1 ст. 153 «Сексуальне насильство» КК України, застосування до потерпілої особи умисного середньої тяжкості тілесного ушкодження (ч. 1 ст. 122 КК України)?
8. Назвіть типові обставини, що виключають добровільність згоди потерпілої особи на вчинення щодо неї дій сексуального характеру.
9. Дайте визначення безпорадного стану як обставини, яка може виключати добровільність згоди особи на вчинення щодо неї дій сексуального характеру. *(Це питання може бути сформульоване, зокрема, наступним чином: Фізична безпорадність – це... Психічна безпорадність – це...).*
10. Розкрийте зміст такої особливо кваліфікуючої ознаки зґвалтування, як «зґвалтування, вчинене групою осіб».
11. Розкрийте зміст такої кваліфікуючої ознаки зґвалтування, як «зґвалтування, вчинене повторно». Поясніть відмінність повторного зґвалтування від продовжуваного.
12. Вкажіть кваліфікуючі (особливо кваліфікуючі) ознаки зґвалтування, які характеризують потерпілого від злочину.
13. Що вважається (не вважається) тяжкими наслідками зґвалтування?
14. Як кваліфікувати заподіяння у ході зґвалтування умисних тяжких тілесних ушкоджень?
15. Як кваліфікувати умисне заподіяння смерті потерпілій особі в ході вчинення зґвалтування? Відповідь обґрунтуйте.
16. Як кваліфікувати дії суб'єкта, який умисно заподіяв потерпілій особі побої з метою вчинити зґвалтування і на цьому етапі був затриманий працівниками правоохоронних органів?
17. Співучасником якого виду у зґвалтуванні виступає суб'єкт, який застосував побої до потерпілої особи з метою змусити її до дій сексуального характеру, пов'язаних з анальним проникненням в її тіло іншим співучасником (якщо в наступному таке проникнення відбулося)?
18. Співучасником якого виду у сексуальному насильстві виступає суб'єкт, який застосовував до потерпілої особи побої з метою змусити її до дій сексуального характеру, не пов'язаних з проникненням в її тіло, з іншим співучасником (якщо в наступному такі дії відбулися)?
19. Співучасником якого виду у зґвалтуванні виступає суб'єкт, який застосував фізичне насильство до родичів потерпілої особи, що використовувалося ним з метою примусити потерпілу до дій сексуального характеру, пов'язаних з вагінальним проникненням в її тіло іншим співучасником (якщо в наступному таке проникнення відбулося)?
20. Як кваліфікувати добровільні статеві зносини, пов'язані із вагінальним, анальним або оральним проникненням в тіло особи, яка не досягла 16-річного віку (з урахуванням віку потерпілої особи)?
21. Як розмежувати склади злочинів: зґвалтування малолітньої особи (ч. 4 ст. 152 КК України) та вчинення дій сексуального характеру з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку (ст. 155 КК України)?
22. Розкрийте зміст поняття «матеріальна залежність» в складі кримінального проступку, передбаченого ч. 2 ст. 154 «Примушування до вступу в статевий зв'язок» КК України.
23. Розкрийте зміст поняття «службова залежність» в складі кримінального проступку, передбаченого ч. 2 ст. 154 «Примушування до вступу в статевий зв'язок» КК України.
24. Вкажіть види розбещення неповнолітніх та розкрийте їхній зміст.
25. Поясніть відмінність між складами кримінальних правопорушень: сексуальне насильство щодо особи, яка не досягла 14-річного віку (ч. 4 ст. 153 КК України) та вчинення розпусних дій щодо

малолітньої особи (ч. 2 ст. 156 КК України).

26. Як кваліфікувати розпусні дії щодо 15-річної особи, вчинені безпосередньо перед її згвалтуванням, відповідно до практики ВС?
27. Як кваліфікувати дії повнолітньої особи, яка спочатку запропонувала, а згодом – домовилася про зустріч з 15-річною особою для спільного перегляду фільмів порнографічного характеру, проте пізніше добровільно відмовилася від такої зустрічі і в обумовлений час на зустріч не з'явилася?

ЗАДАЧІ

1. На замовлення іноземної розвідки громадянин України Іван мав вбити міністра закордонних справ України Остапа. З цією метою Іван придбав на чорному ринку вогнепальну зброю та, підстерігши Остапа під під'їздом, здійснив постріл в бік останнього. Однак саме в цей момент Остап нахилився зав'язати шнурівки, тому залишився неушкодженим.

Як кваліфікувати дії Івана? Відповідь обґрунтуйте.

2. Іван програв народному депутату України Остапу значну суму коштів в карти. Зважаючи на це, він вирішив вбити Остапа. Під час їхньої наступної зустрічі Іван підсипав Остапу смертельну дозу ліків в каву. Однак Остап випив невелику кількість кави, тому медикам вдалося врятувати його. Остап перебував на стаціонарному лікуванні 22 дні.

Як кваліфікувати дії Івана? Відповідь обґрунтуйте.

3. Іван вмовляв свою подругу Тетяну вбити її новонароджену дитину. Хоч Тетяна і дуже хотіла цю дитину, однак, перебуваючи в обумовленому пологами стані, піддалася на вмовляння чоловіка і через три години після пологів вбила дитину.

Як кваліфікувати дії Івана та Тетяни? Відповідь обґрунтуйте.

4. У телефонному дзвінку Іван розповів своїй мамі, Тетяні, що на ґрунті ревності під час сварки вбив свою дружину і тепер не знає, як йому бути далі. Тетяна переконала Івана не телефонувати у правоохоронні органи і дочекатися її приїзду. Приїхавши, Тетяна оглянула тіло невістки і зауважила, що та ще дихає, однак Івану нічого не сказала. Щоб вберегти сина від відповідальності, вона непомітно для Івана задушила невістку. Потім разом з Іваном вони завантажили тіло жінки у багажник автомобіля, вивезли за межі села і закопали в лісопосадці.

Як кваліфікувати дії Івана та Тетяни? Відповідь обґрунтуйте.

5. Тетяна не хотіла ділити спадкове майно зі своїм братом, тому вирішила «позбутися» його, влаштувавши вибух газу, який мав виглядати як нещасний випадок. Для цього вона прийшла в гості до брата, який разом зі своїм 9-річним сином проживав у багатоквартирному будинку, і непомітно пошкодила газову колонку. Внаслідок вибуху, який стався вночі, брат та його син загинули.

Як кваліфікувати дії Тетяни? Відповідь обґрунтуйте.

6. Тетяна вирішила провчити 10-річну доньку за те, що та без її дозволу взяла сірники та підпалила тюль на вікні. Вона запалила сірник та з метою завдання фізичного болю почергово підносила відкрите полум'я сірника до пальців рук доньки, утримуючи її руку силою. Оскільки дівчинка свою провину вперто не визнавала, Тетяна за допомогою ремня з металевою пряжкою нанесла їй низку ударів. Донька отримала опіки 2-го ступеня чотирьох пальців, закриту черепно-мозкову травму, двобічний гемісферний набряк мозку. Ці ушкодження не були небезпечними для життя в момент заподіяння, але за своїм характером потягли розлад здоров'я, а саме: опіки спричинили розлад здоров'я тривалістю 6 днів, а закрита черепно-мозкова травма та двобічний гемісферний набряк мозку – 34 дні.

Як кваліфікувати дії Тетяни? Відповідь обґрунтуйте.

7. Іван викрав 10-річну доньку свого колишнього партнера по бізнесу Тараса, щоб відімістити йому за «нечесне ведення бізнесу», а також отримати викуп за дівчинку. У зв'язку з цим, він зателефонував на радіо, розповів про схеми ухилення від сплати податків, які Тарас застосовував у бізнесі, повідомив, що дівчинка у нього, та висунув вимогу Тарасові заплатити 100 000 грн. за повернення доньки, інакше, за словами Івана, «він її більше не побачить».

Як кваліфікувати дії Івана? Відповідь обґрунтуйте.

8. Іван заборгував своєму сусіду Миколі 50 000 грн., однак не мав можливості їх повернути. Тому, коли сусід прийшов нагадати йому про необхідність повернення боргу, Іван запропонував випити вина, а коли Микола зайшов у погріб, закрив його там, погрожуючи не випускати, поки останній не «пробачить йому борг і не напише розписку про це».

Як кваліфікувати дії Івана? Відповідь обґрунтуйте.

9. Сестру Івана Анну затримали за незаконне публічне вживання наркотичних засобів (ч. 1 ст. 316 КК України). Щоб «врятувати сестру від тюрми», Іван вирішив захопити в заручники дружину слідчого та звернутися до останнього з вимогою негайно відпустити Анну як умову звільнення його дружини. Проте Іван викрав іншу жінку, прийнявши її за дружину слідчого.

Як кваліфікувати дії Івана? Відповідь обґрунтуйте.

10. 35-річна Тетяна під час спільного розпивання алкогольних напоїв з 20-річним Іваном у себе в квартирі запропонувала останньому зайнятися сексом, на що одразу отримала відмову. Згодом Тетяна, застосовавши до потерпілого фізичне насильство у вигляді побоїв, змусила Антона вчинити щодо неї дії сексуального характеру, пов'язані з вагінальним проникненням.

Як кваліфікувати дії Тетяни? Відповідь обґрунтуйте.

11. Іван хотів помститися Тетяні за те, що остання звільнила його з роботи. Дочекавшись, коли Тетяна пізно ввечері повертатиметься парком додому, Іван напав на потерпілу, повалив на землю та почав завдавати численні удари дерев'яною палицею по тулубу та голові. Після того, як потерпіла знепритомніла, Іван вирішив скористатися таким станом Тетяни та вчинив з нею незахищений природній статевий акт (coitus). Встановлено, що заподіяні Тетяні ушкодження були небезпечними для її життя в момент заподіяння, вона заразилася сифілісом та у неї стався викидень; при цьому Іван знав про те, що він хворіє сифілісом, проте не підозрював про вагітність Тетяни.

Як кваліфікувати дії Івана? Відповідь обґрунтуйте.

12. Іван зустрів у під'їзді 15-річну сусідку Тетяну і запропонував їй вступити з ним в орогенітальний статевий акт (з проникненням в тіло Тетяни), пообіцявши подарувати iPhone 16. Оскільки Тетяна одразу відмовилася, Іван схопив потерпілу однією рукою за плече, притиснув до стіни під'їзду і сказав, що в такому випадку він розповість батькам Тетяни, що та вживає наркотики. Побоюючись гніву батьків, Тетяна була змушена поступитися домаганням Івана. Після завершення статевого акту Іван наказав мовчати потерпілій про те, що сталося і для переконливості двічі лягнув Тетяну долонею по обличчі.

Як кваліфікувати дії Івана? Відповідь обґрунтуйте.

13. Тамара запросила до себе в квартиру сусіда – студента третього курсу Івана та попросила його пригледіти за її 12-річною донькою Тетяною. В той час як Тетяна дивилася мультики, Іван приспустив штани та спідню білизну та, пристрасно розглядаючи Тетяну, почав мастурбувати. Тетяна, поспостерігавши деякий час за діями Івана, засоромилася, злякалася і вибігла на вулицю.

Варіант: Іван під час перегляду мультику цілував Тетяну, торкався пальцями рук до її геніталій, терся пенісом об молочні залози потерпілої.

Як кваліфікувати дії Івана? Відповідь обґрунтуйте.